



**Raport z konsultacji społecznych dotyczących  
projektu uchwały Rady Gminy Czarna w  
sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i  
obszaru rewitalizacji Gminy Czarna**

*Czarna, 2017*

## Spis treści

1. Wstęp .....	3
<b>1.1 Podstawa prawna</b> .....	3
<b>1.2 Przedmiot konsultacji</b> .....	4
<b>1.3 Podmioty wskazane w partycypacji społecznej</b> .....	4
<b>1.4 Termin konsultacji</b> .....	5
<b>1.5 Forma i tryb konsultacji</b> .....	5
2. Przebieg konsultacji społecznych .....	6
3. Badanie ankietowe .....	7
4. Podsumowanie .....	9

## **1. Wstęp**

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777), przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie, stanowią zadania własne gminy. Ustawa dokonuje regulacji prawnych zagadnień związanych z przygotowaniem i prowadzeniem skutecznej rewitalizacji, w myśl której stanowi ona proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Proces rewitalizacji prowadzony musi być w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji. Oczekiwanym efektem są kompleksowe i dobrze zaplanowane działania rewitalizacyjne prowadzące do trwałego wyprowadzenia obszarów ze stanu kryzysowego. Narzędziem prowadzenia kompleksowej polityki rewitalizacyjnej jest Gminny Program Rewitalizacji. Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji istotnym elementem tworzenia i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest partycypacja społeczna. W Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji wskazuje się potrzebę uwzględniania partycypacji społecznej na czterech etapach: diagnozowania, programowania, wdrażania oraz monitorowania.

Konsultacje społeczne stanowią obligatoryjny element w procesie rewitalizacji, których celem jest aktywny udział społeczeństwa. Zgodnie z ustawą konsultacje społeczne, podzielono na dwie formy z których pierwsza jest obowiązkowa i zakłada pisemne i elektroniczne zbieranie uwag, w tym za pomocą umieszczenia na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej formularza konsultacyjnego otwartego dla interesariuszy rewitalizacji. Drugą formę stanowią spotkania, debaty, warsztaty, spacer studyjne, ankiety, wywiady, wykorzystanie grup przedstawicielskich z których wykorzystano dwie. Konsultacje mają na celu przedstawienie treści związanych z rewitalizacją w sposób zrozumiały ułatwiając interesariuszom udział w procesie rewitalizacji.

### **1.1 Podstawa prawna**

Zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji przez aktywny udział interesariuszy zostały określone w *Ustawie z 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 poz 1777 z późn. zm.)* oraz *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016)*. Zgodnie z ustaleniami prawnymi konsultacje społeczne prowadzi wójt, burmistrz lub prezydent miasta, o których powiadamia się minimum 7 dni przed ich rozpoczęciem. Dodatkowo w programie

rewitalizacji należy wykazać, iż społeczność lokalna została zaangażowana przy jego opracowywaniu.

Zgodnie z art. 6 ust. 7 i 9 *Ustawy o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 poz 1777 z późn. zm.)*, niezwłocznie po zakończeniu konsultacji opracowana zostanie informacja podsumowująca ich przebieg, zawierająca dane o miejscu i czasie ich przeprowadzenia oraz omówienie ich przebiegu, a w przypadku formy o której mowa w pkt. 1 – również wszystkie uwagi wraz z odniesieniem się do nich. Zamieszczenie na stronie podmiotowej Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej informacji dotyczących wszystkich przeprowadzonych form konsultacji społecznych kończy te konsultacje.

## **1.2 Przedmiot konsultacji**

Przedmiotem konsultacji był akt prawa miejscowego - projekt uchwały Rady Gminy Czarna w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Czarna. Z założeń dotyczących rewitalizacji konsultacjom poddano projekt uchwały, zebrano opinie, uwagi, propozycje oraz odpowiedzi na pytania i wątpliwości związane z wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Czarna.

## **1.3 Podmioty wskazane w partycypacji społecznej**

Prowadzenie rewitalizacji zakłada udział zróżnicowanych grup lokalnej społeczności. Elementami tego założenia jest jawność i przejrzystość, zapobieganie wykluczeniu mieszkańców zamieszkujących poszczególne obszary.

Zgodnie z art. 2 ust. 2, *Ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 poz 1777 z późn. zm.)* interesariuszami są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt.1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 6) organy władzy publicznej,

- 7) podmioty inne niż wymienione w pkt. 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

#### **1.4 Termin konsultacji**

Konsultacje społeczne w Gminie Czarna, dotyczące projektu uchwały Rady Gminy Czarna w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Czarna odbyły się w terminie od 21.03.2017 do 20.04.2017. Z założeń dotyczących rewitalizacji konsultacje miały na celu poddanie do oceny projektu wyżej wspomnianej uchwały.

#### **1.5 Forma i tryb konsultacji**

W Gminie Czarna konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w następujących formach:

- 1) Zbieranie uwag i wniosków w formie papierowej oraz elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego. Wypełnione czytelnie formularze dostarczać można było za pomocą:
  - poczty elektronicznej na adres: [rewitalizacja@greenfuture-projekt.pl](mailto:rewitalizacja@greenfuture-projekt.pl),
  - korespondencji na adres: Future Green Innovations S.A. ul. Podole 60, skr. 62, 30-394 Kraków, z dopiskiem „Konsultacje społeczne – projekt Uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”,
  - korespondencji na adres: Urząd Gminy Czarna, ul. Dworcowa 6, 39-215 Czarna, z dopiskiem „Konsultacje społeczne – projekt Uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”,
  - bezpośrednio (osobiście) do sekretariatu Urzędu Gminy Czarna, ul. Dworcowa 6, 39-215 Czarna, w godzinach pracy Urzędu.
- 2) Spotkanie otwarte z interesariuszami, umożliwiające przedstawienie zgłaszanych uwag, opinii, propozycji, a także przekazania informacji w sprawie niniejszego dokumentu. Spotkanie odbyło się dnia 20.04.2017 o godz. 15:00 w Gminnym Centrum Kultury i Promocji w Czarnej, ul. Dworcowa 6a, 39-215 Czarna.
- 3) Badania ankietowe mieszkańców Gminy Czarna.

Formularz konsultacyjny i projekt Uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru

zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Czarna dostępne były do dnia 20.04.2017 r.

- na stronie internetowej Gminy Czarna
- w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Czarna pod adresem internetowym [http://www.biuletyn.net/nt-bin/\\_private/czarna/5310.jpg](http://www.biuletyn.net/nt-bin/_private/czarna/5310.jpg)
- w Urzędzie Gminy Czarna, adres: ul. Dworcowa 6, 39-215 Czarna, w godzinach pracy Urzędu

## **2. Przebieg konsultacji społecznych**

W dniu 20.04.2017 w sali Gminnego Centrum Kultury i Promocji w Czarnej odbyło się spotkanie otwarte dla interesariuszy dotyczące rewitalizacji Gminy Czarna. Spotkanie otworzył Wójt Gminy Czarna Pan Józef Chudy określając cel i zagadnienia jakie zostaną poruszone. W spotkaniu wzięły udział 32 osoby będące przedstawicielami:

- Rady Gminy
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- Gminnego Centrum Kultury i Promocji
- Powiatowego Urzędu Pracy
- Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Gminie Czarna
- Sołtysi
- mieszkańcy

Spotkanie w głównej mierze posiadało charakter informacyjno-konsultacyjny. Podjęte zostały kwestie związane z procesem rewitalizacji oraz związanymi z nimi działaniami prospołecznymi. Na spotkaniu przedstawiono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wstępnie wyznaczony na podstawie delimitacji danych statystycznych dotyczących poszczególnych jednostek terytorialnych. W związku z powyższym przedstawiono wskaźniki użyte w delimitacji oraz sposób ich wykorzystania przy wyznaczeniu obszaru kryzysowego. W odpowiedzi na pytanie dotyczące pozyskania danych została udzielona odpowiedź, iż zostały uzyskane z Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Banku Danych Lokalnych, Powiatowego Urzędu Pracy w Dębicy oraz ogólnodostępnych zasobów internetowych. Opisano wybrane wskaźniki ze sfery społecznej, sfery gospodarczej oraz sfery technicznej. Uczestnicy spotkania wskazywali na potrzebę rewitalizacji również obszarów, które na podstawie delimitacji nie zostały wyznaczone. Zwrócono uwagę na wyodrębnienie

sołectwa Stary Jawornik, które na tle Gminy charakteryzowało się nagromadzeniem zjawisk kryzysowych, a które zamieszkiwane jest przez stosunkowo niski odsetek mieszkańców całej Gminy. Poddano pod dyskusję zasadność prowadzenia działań rewitalizacyjnych na tym obszarze ze względu na niewielką grupę odbiorców. Organizacja działań rewitalizacyjnych na obszarze skupiającym wysoki odsetek mieszkańców zdaje się być bardziej słuszne. Proces rewitalizacji należy zatem przeprowadzić w sposób umożliwiającym zaangażowanie mieszkańców obszarów zdegradowanych. Do wyznaczonego obszaru zdegradowanego obecni uczestnicy spotkania nie zgłaszali uwag oraz nie wskazano związanych z tym nieprawidłowości odzwierciedlających faktyczną sytuację w Gminie. Kolejnym etapem było omówienie form i źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych. Określone zostały możliwości finansowania oraz pożądane i wskazane działania i projekty do Gminnego Programu Rewitalizacji. W tej części została podjęta dyskusja nad możliwością ujęcia w Programie określonych inwestycji, które zdaniem mieszkańców są najważniejsze. Omówiono możliwości źródeł finansowania oraz sposób zgłaszania „fiszek projektowych”. Zebranych interesariuszy zachęcono do zgłaszania pomysłów przede wszystkim o charakterze społecznym. Zostały rozdane formularze zgłaszania projektów.

### **3. Badanie ankietowe**

W ramach konsultacji projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, mieszkańcy Gminy mogli wyrazić swoje zdanie za pośrednictwem anonimowych ankiet dostępnych w formie papierowej oraz elektronicznej. Podczas konsultacji społecznych zebrano łącznie 73 wypełnione ankiety: 35 w formie papierowej i 38 w formie elektronicznej. Mieszkańcy Gminy mieli możliwość wyrażenia zdania na temat ogólnej potrzeby rewitalizacji oraz występującej potrzeby w poszczególnych sferach. Badanie ankietowe miało na celu również wskazanie obszaru rewitalizacji, który według mieszkańców charakteryzuje się sytuacją kryzysową.

Badanie opinii społecznej miało na celu zapoznanie się z opinią mieszkańców, którzy odpowiadali na pytania:

- Co stanowi o atrakcyjności gminy?
- Czy gmina wymaga rewitalizacji?
- Jakie obszary powinny zostać poddane rewitalizacji?
- W jakiej sferze obszary te są zdegradowane?

- Jakie problemy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne oraz przestrzenne występują na danych obszarach?
- Jakie przedsięwzięcia/inwestycje/projekty należałoby zrealizować w ramach rewitalizacji?

Zdaniem mieszkańców o atrakcyjności ich Gminy stanowią przede wszystkim walory przyrodnicze (51%), a następnie oferta turystyczna (13%) i infrastruktura (13%). Na pytanie czy Gmina Czarna potrzebuje Programu Rewitalizacji, 61% badanych odpowiedziało, że zdecydowanie tak, a 36%, że raczej tak. We wstępnej diagnozie określono, które obszary Gminy charakteryzują się negatywnymi zjawiskami w sferze społecznej oraz w przynajmniej jednej z pozostałych. Obszary te wymieniono w ankiecie z prośbą o wskazanie terenu wymagającego działań rewitalizacyjnych z możliwością podania innego obszaru. Spośród obszarów zdegradowanych respondenci najczęściej wskazywali sołectwo Żdżary (30,1%), następnie Jażwiny (22,3%), Stara Jastrząbka (21,4%), Stary Jawornik (9,7%) oraz Przerety Bór (7,8%). Inny obszar wskazało 8,7% badanych wymieniając miejscowości: Borowa, Golemki, Chotowa, Głowaczowa, Czarna, Róża i Grabiny. W kolejnym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o wskazanie sfery, w której ich zdaniem Gmina najbardziej potrzebuje rewitalizacji. Najczęściej pojawiającą się sferą była gospodarcza (30,6%), następnie społeczna (19,7%), przestrzenno-funkcjonalna (17,7%), techniczna (17%) oraz środowiskowa (15%).

Ankieta miała na celu rozpoznanie problemów występujących w poszczególnych sferach. Pierwszą sferą jako tą bazową przy wyznaczeniu obszaru zdegradowanego była sfera społeczna w której potrzebę rewitalizacji widzi 72% ankietowanych. Problemy jakie zostały wskazane to brak zaplecza dla młodych (14,2%), bezrobocie (13,8%), emigracja ludzi młodych i wykształconych (13,6%) oraz niska samoorganizacja i aktywność mieszkańców (11,6%). W sferze gospodarczej 90% respondentów wskazuje na potrzebę rewitalizacji. Najczęściej zostały zaznaczone takie problemy jak: brak miejsc pracy (23%), niewielka ilość małych i średnich przedsiębiorstw (14%), brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw (13,5%) oraz słabo rozwinięta agroturystyka (13%). Na pytanie czy gmina potrzebuje rewitalizacji w sferze technicznej, 76% ankietowanych odpowiada wskazująco. Jako główne problemy zostały wskazane: brak chodników (23,9%), niewystarczający poziom skanalizowania Gminy (16,8%) oraz zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami (14,8%). Potrzebę rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wskazuje 59% badanych. Problemy jakie najczęściej zostały wskazane to brak lub zły stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych (22,2%) oraz nieaktualny plan zagospodarowania przestrzennego (22,2%). Stosunkowo wysoki odsetek osób wskazał zły stan zabytków



(19,4%). Ostatnią z pięciu sfer o jakie zapytano ankietowanych była sfera środowiskowa w której potrzebę rewitalizacji wskazuje 66% badanych. Głównym problemem według mieszkańców jest niska świadomość ekologiczna (28,6%), następnie zanieczyszczenie powietrza (23,5%) oraz zanieczyszczenie rzek przez nielegalne zrzuty ścieków (20,4%). W końcowej części ankiety respondenci mogli wpisać przedsięwzięcia/projekty, które chcieliby aby zostały zrealizowane w ramach programu rewitalizacji. Wśród przedsięwzięć najczęściej wymienianych przez ankietowanych były: unowocześnienie Gminnego Centrum Kultury i Promocji, stworzenie parku turystyczno-rekreacyjnego, ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych czy rozbudowa obiektów turystyczno-sportowych. Ponadto wymieniano rozbudowę parkingu przy szkole oraz kościele, zwracano uwagę na brak kanalizacji w poszczególnych miejscowościach oraz brak dostosowania chodników do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ankietowani wskazywali na potrzebę organizacji szkoleń przede wszystkim językowych oraz skierowanych na osoby bezrobotne, wydarzeń integrujących w postaci koncertów muzycznych, zajęć sportowo-rekreacyjnych czy przedstawień. Zwracano uwagę na potrzebę aktywizacji osób starszych poprzez organizację domu dziennego pobytu lub klubu seniorów.

#### **4. Podsumowanie**

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Czarna wskazany w projekcie uchwały Rady Gminy Czarna wyznaczony został w oparciu o szczegółowe dane statystyczne z zasobów instytucji publicznych Urzędu Gminy Czarna, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, a następnie ich analizę i szczegółową diagnozę zjawisk kryzysowych, jak i dane, stanowiące wynik uspołecznienia procesu powstawania Gminnego Programu Rewitalizacji – wywiadów pogłębionych z wybranymi przedstawicielami jednostek samorządowych, uzgodnień z pracownikami Urzędu Gminy, spotkań konsultacyjnych oraz przeprowadzonego badania ankietowego mieszkańców obszaru Gminy. Pozwoliło to na zdiagnozowanie kluczowych problemów w sferach społecznej, gospodarczej, technicznej i funkcjonalno-przestrzennej oraz przedstawienie ich zakresu na mapie Gminy Czarna. W Gminie Czarna w projekcie uchwały zostały wskazane obszary zdegradowane stanowiące 1,69% powierzchni Gminy oraz skupiające 22,41% mieszkańców, co pozwoliło uznać ten obszar w całości jako obszar rewitalizacji. W trakcie konsultacji społecznych wspólnie wyciągnięto wnioski iż obszar ten należy zawęzić ze względu na przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które skoncentrowanie przestrzennie pozwolą uzyskać lepsze

efekty, a tym samym obszar ze zdiagnozowanymi problemami ma większe szanse na ich niwelację.